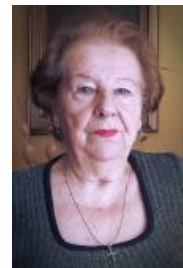

MARIA SOWA

ur. 1926; Zamość

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Lublin. Pamięć Zagłady, getto w Lublinie, ulica Miła, wyrzucenie Żydów z mieszkań, zabranie Żydów do getta, żydowscy sąsiedzi, ulica Zamojska, Żydzi

Zabrali naszych Żydów z ulicy Miłej

Pamiętam, że przyszłam z pracy, bo ja pracowałam do siódmej wieczór w sklepie, sklepy były wtedy tak otwarte. Zanim przyszłam do domu, przecież to się piechotą chodziło to była już ósma. I mama moja powiedziała: „Ty wiesz, że dzisiaj zabrali od nas wszystkich Żydów do getta” Przyjechali tą krypą, taką niemiecką i wszystkich ich zgarnęli i wywieźli do getta. No ja się też załamalam, bo ja bardzo lubiłam te dziewczyny, tą Rajsę i tą Pesę, i tą Symę, to były bardzo sympatyczne dziewczyny, bardzo miłe. Ja w ogóle się przyjaźniłam przed wojną z Żydami...

Te trzy rodziny żydowskie z mojego domu usunięto jednego dnia, popołudniu, wieczorem. Przyjechała taka krypa, bo tam sąsiedzi to obserwowali, widzieli, moja mama z resztą widziała. Taka to zakryta krypa tak zwana, i ich zabrali wszystkich, pozwolili im wziąć jakieś tylko tobołki, jakąś pościel, odzież osobistą i wszystko tak te mieszkania zostały. No później one zostały zasiedlone przez Polaków, tam odnowili sobie ludzie i mieszkali.

Ja wiem, że ludzie z naszego podwórka na ulicy Miłej to po tym jak zabrali tych naszych Żydów i to wszyscy byli przerażeni, współczuli, naprawdę, po prostu zrozpaczeni bo to byli nasi sąsiedzi, którzy z nami żyli i przecież myśmy wiedzieli co ich czeka tych Żydów, że to będzie getto lubelskie, a później gdzieś tam dalej i do pieca.

Natomiast na Zamojskiej to jednak co jakiś czas ubywało Żydów. To się mówiło tak, no zabrali ich do getta, tam tego dnia zabrali ich do getta i coraz tych sklepów ubywało, były zamknięte, zamknięte, aż wygarnęli po prostu wszystkich Żydów. Zresztą z całego Lublina, wszędzie, nie tylko z Zamojskiej, ze wszystkich ulic w Lublinie.

Data i miejsce nagrania	2008-01-22, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Danuta Gołąb
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"